

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang Goudwinde

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

September 2020

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Elk kind is van harte welkom, we vinden het fijn als het er is en laten dit merken: we begroeten het kind bij het ophalen en/of bij binnenkomst en besteden aandacht aan hem of haar.
- We treden de kinderen met warmte tegemoet. Lichamelijk contact speelt een belangrijke rol. We knuffelen en stoeien als een kind dit leuk vindt. We geven een aai over de bol en troosten, of een kus op een zere plek (bij de jongste kinderen). We laten een kind naast de pedagogisch medewerker zitten, of soms op schoot.
- Situaties waarvan we zien dat die voor het kind té spannend zijn, vangen we op of proberen die te voorkomen. Als een kind de grote groep boven nog erg spannend vindt, gaan we een paar keer samen met hem kijken of nodigen een vriendje uit mee te gaan. Een voorbeeld. De net vierjarige Sanne vindt het nog erg spannend om met de stagiaires mee te gaan sporten. We lopen hand in hand naar de gymzaal, kijken eerst even naar de activiteit en proberen vervolgens samen mee te doen.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- We nodigen kinderen uit om hun verhaal te doen, we zijn geïnteresseerd in wat het kind bezighoudt. Een kind dat ons wat vertelt, kijken we aan. Als we het verhaal niet goed begrijpen, vragen we door. Kinderen nodigen we uit tot participatie: wat zou je nog voor activiteiten willen doen op de bso? Welke regels vind jij belangrijk?
- We kijken en luisteren goed naar wat een kind ons te vertellen heeft, zowel verbaal als non-verbaal. Dit kijken en luisteren doen we eigenlijk de hele dag door, het is de basis van ons handelen met kinderen. Als een kind niet lekker in zijn vel zit, proberen we erachter te komen wat het nodig heeft: rust, een gesprekje, een knuffel, aandacht geven. Een kind dat telkens ruzie maakt met andere kinderen wil misschien graag met anderen spelen, maar weet niet goed hoe hij dit moet aanpakken. We kunnen het hierbij helpen.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We houden rekening met verschillen in karakter en temperament. Een teruggetrokken kind stimuleren we zich te uiten, maar dit gebeurt niet geforceerd. Een druk kind remmen we af, maar perken we niet volledig in. We zoeken zowel voor het stille als het drukke kind naar alternatieven om zich te kunnen uiten.
- Bij bso Goudwinde hebben kinderen medezeggenschap over zaken die hen direct aangaan (aanschaf speelgoed, activiteiten, uitstapjes, wat en waar ik wil spelen, inrichting van de ruimte). De pedagogisch medewerkers bekijken of de wens van kinderen valt binnen de kaders van de bso. Als het mogelijk is voeren we de wens van de kinderen uit. Kan dit niet, dan leggen we dit uit en komen we met argumenten waarom dit niet binnen mogelijkheden is.
In alle groepen hebben de kinderen invloed op de activiteiten en het materiaal. De oudste groepen werken met een kinderraad.
- Gedurende een (mid)dag mogen kinderen voornamelijk zelf kiezen wat ze willen doen. Op alle groepen zijn veel materialen zelf te pakken door de kinderen. Ook kunnen ze (meestal) kiezen of ze mee naar buiten of bijvoorbeeld naar de gymzaal willen, of liever op de groep willen blijven spelen.
- Kinderen van de 7+ groepen Zeeduiwels, Orca's en Octopussen kiezen, nadat zij zich hebben aangemeld op de groep, in welke ruimte zij gaan spelen. Dat kan zijn: technieklokaal, handvaardigheidslokaal, het Wii-lokaal, de gymzaal of buiten. Dat geven zij aan door een foto van zichzelf bij de betreffende locatie op het planbord te zetten. In de gymzaal zijn meestal twee pedagogisch medewerkers continu aanwezig, omdat veel kinderen er voor kiezen daar te spelen. In de andere ruimtes is altijd één medewerker aanwezig. Dan is er nog een medewerker die rondloopt en toeziet op het buitenspel of binnen bijspringt waar het nodig is.
Deze verdeling is erop gericht de kinderen zo veel mogelijk vrijheid te geven om daar te spelen waar zij willen. Kinderen mogen – mits er toestemming van ouders is natuurlijk – zelfstandig van het ene naar het andere lokaal lopen. Via portofoons houden de medewerkers elkaar op de hoogte als kinderen van lokaal wisselen.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Bij het stimuleren van (samen)spel sluiten we aan bij de leeftijd, de ontwikkeling en interesse van een kind. Kleuters vinden fantasiespel zoals poppenkast en winkeltje vaak erg leuk. Hiervoor geven we voldoende tijd en ruimte. De oudere kinderen geven we de kans bijvoorbeeld samen een dansje of toneelstuk te bedenken en uit te voeren. Bij de JES vinden veel kinderen het heel leuk met koken en bakken bezig te zijn. Dit bieden we dan ook regelmatig aan.
- Op de vide in een van de ruimtes van de ZOO-groepen hebben we samen met de meisjes uit de groep een exclusieve meidenruimte gemaakt.
- Onze houding is erg belangrijk: we prijzen leuke, originele ideeën, 'niets is gek'. Het beleven en ontdekken is vooral bij de jongste kinderen belangrijker dan het resultaat: "Goed gedaan zeg, hartstikke mooi!"
- Soms is een bepaalde activiteit opeens erg populair. We proberen hier op in te springen. We schaffen bijvoorbeeld extra garen aan als veel kinderen willen vingerhaken of bedenken een activiteit waarbij iedereen zijn voetbalplaatjes kan showen.
- We trekken er zo veel mogelijk op uit. Bijvoorbeeld met onze outdoor-groep. We sporten veel, zowel binnen als buiten.
- De groepen Zeeduivels, Orca's en Octopussen maken dagelijks gebruik van de sporthal in de Ster. De hal kan zo ingedeeld worden dat er aan één kant gesport wordt (voetbal is vaak erg populair), terwijl er aan de andere kant van de hal gespeeld kan worden met de matten en kussens (bijvoorbeeld een hut maken).
- We kiezen er bewust voor om niet altijd te voetballen maar juist ook andere beweegspellen aan te bieden. Dat maakt het sporten aantrekkelijker voor de meisjes.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Een middag op de bso heeft in grote lijnen dezelfde indeling, zodat de kinderen weten wat ze kunnen verwachten. Als we de indeling een keer veranderen, bijvoorbeeld door een speciale activiteit, kondigen we dit duidelijk aan bij de kinderen.
- Elke basisgroep heeft vaste pedagogisch medewerkers. Als iemand er een keer niet is en een invalkracht op de groep werkt, of een stagiaire, stellen we hem/haar aan de kinderen voor en vertellen waarom hij/zij er is.
- In elke groep is er op een vast moment een drink/fruit-moment. Dat is een moment waarop we met de basisgroep even bij elkaar gaan zitten om wat te eten en/of te drinken. Het is voor de groepssfeer prettig om een rustmoment in te lassen. Bij de oudste groepen, waar kinderen veelal zelfstandig spelen, geeft het ons een mooie gelegenheid om de stemming te peilen en biedt het kinderen de ruimte even hun verhaal te doen, tussen het spelen door.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We leren kinderen materialen te delen, samen te werken en ruzies zelf op te lossen. Telkens weer leggen we uit en vragen we: “Om de beurt”, “Hoe zou je het op kunnen lossen?”, “Marieke wil ook meedoen”.
- We stimuleren kinderen elkaar te helpen. Bijvoorbeeld bij het maken van een ‘pompom’: één kind weet hoe dit moet, een ander kind wil het ook graag maar weet niet hoe. Ze vraagt onze hulp. We stellen voor dat zij hulp vraagt aan het kind die het al kan. Vervolgens maken ze samen ‘pompoms’.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We leren de kinderen luisteren naar elkaar, bijvoorbeeld als iemand iets wil vragen of vertellen aan een ander kind. Om aan te geven dat je iets niet meer wilt, zeggen de kinderen 'Stop, hou op!' We stimuleren de kinderen dit te zeggen en ook hiernaar te luisteren. We belonen dit met een compliment als: "wat goed dat je direct stopte toen Floor 'Stop, hou op!' zei!"
- Als we buiten zijn vertellen we de kinderen dat wij het niet oké vinden als er zomaar takjes en blaadjes af worden getrokken en dat het beter is voor de natuur om alles goed te laten groeien. We zeggen kinderen dat ze mogen spelen met takken en bladeren die al los op de grond liggen.
- Kinderen ontdekken op een kindercentrum dat dingen anders gaan dan ze thuis gewend zijn. Dat er tussen gewoonten, uiterlijk, al dan niet een handicap, kleding, taal van mensen, verschillen bestaan. We bespreken deze diversiteit met kinderen. Er ontstaan regelmatig gesprekjes over. We leren kinderen dat mensen verschillen van elkaar en dat deze diversiteit niet 'gek', 'beter' of 'knapper' betekent.
- We maken kinderen medeverantwoordelijk voor zorgvuldig omgaan met spelmateriaal en de ruimte. Kinderen helpen helpen mee op te ruimen.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Voor (ouders van) kinderen die naar basisschool Het Talent gaan en naar bso Goudwinde, plannen we ongeveer zes weken voor de vierde verjaardag een gezamenlijk voortgangsgesprek. De ouders krijgen eerst van een pedagogisch medewerker informatie over de bso, vervolgens gaat de pedagogisch medewerker samen met de ouder(s) naar de mentor van school. Indien van toepassing sluit daar dan ook nog een pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf of de peutergroep bij aan. We wisselen dan informatie over het kind uit: wat voor karakter heeft het, waar speelt het graag mee, hoe zal de start gaan, welke kinderen kent het al? Ook maken we wenaafspraken.
- Vlak voordat Het Talent uit is, gaan enkele pedagogisch medewerkers langs de units. Ze informeren bij de leerkrachten of er nog bijzondere dingen zijn gebeurd die dag, zoals een valpartij, vieze broeken of andere zaken. Deze dingen worden doorgegeven aan de pedagogisch medewerkers van het kind en aan het eind van de middag ook weer aan de ouder(s).
- Als we ons zorgen maken over een kind, maken we met de ouders een afspraak om de zorgen uit te spreken en met de ouders hierover te praten. Samen kijken we of we dezelfde dingen herkennen en of de school wellicht ook hiermee te maken heeft. We maken afspraken voor hoe we het verder samen kunnen en willen aanpakken en houden met de ouders hier contact over (evalueren). Zo nodig overleggen we ook met school en maken gezamenlijke afspraken.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Op het schoolplein staan zogeheten ‘paddenstoelen’. Veel kinderen klimmen hier graag op, maar soms zijn ze glad of is het moeilijk je evenwicht te bewaren. We helpen kinderen die het klimmen nog moeilijk vinden en waarschuwen voor gladheid.
- We laten kinderen soms helpen bij het snijden van fruit. In plaats van een scherp schilmesje geven we ze dan een mes waarmee we normaal brood smeren. Soms snijden ze dan alsnog over hun vingers, maar een echte snee wordt het dan niet. Zo kunnen kinderen toch oefenen, ervaren ze tevens dat je voorzichtig moet zijn met een mes, maar levert het geen echte ongelukken op.
- Vierogenprincipe
Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Hoewel dit voor de bso-leeftijd niet wettelijk verplicht is, hebben we ervoor gekozen hier toch bij alle bso-teams invulling aan te geven.
In onze bso realiseren we dit op de volgende manier:
 - we werken in principe altijd met ten minste twee personen op de groep
 - op rustige dagen in de vakantie kan het zijn dat een medewerker alleen op de groep is tijdens breng- en haaltijd, maar dan lopen er steeds ouders in en uit
 - de ruimtes die we gebruiken hebben een open inkijk (glas)
 - we maken met collega’s van het kinderdagverblijf afspraken om of samen te werken of onaangekondigd even binnen te lopen.De uitwerking van het vierogenprincipe hebben we besproken met de oudercommissie.
- Achterwacht
In situaties dat er weinig kinderen bij de bso aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. In situaties dat er slechts één beroepskracht bij de bso wordt ingezet en we mogen afwijken van de beroepskracht-kindratio, zoals tijdens pauzes en aan het begin en eind van de dag, is altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig. In De Ster zijn altijd meerdere pedagogisch medewerkers aanwezig op het kinderdagverblijf. Deze kunnen we gemakkelijk bellen. Ook is altijd een beheerder aanwezig op wie we een beroep kunnen doen.